

D E C I Z I E

16 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Filincova
Judecătorii Tatiana Vieru, Svetlana Novac, Ion Corolevschi, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Vladimir Botnaru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „AIR MOLDOVA” împotriva lui Vladimir Botnaru cu privire la încasarea cheltuielilor de instruire profesională, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Vladimir Botnaru, fiind modificată parțial hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 aprilie 2011

c o n s t a t ă

La 21 noiembrie 2007, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „AIR MOLDOVA” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Botnaru cu privire la încasarea cheltuielilor de instruire profesională.

În motivarea acțiunii au indicat, că la 10 decembrie 2001 între Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „AIR MOLDOVA” și Vladimir Botnaru a fost încheiat contractul individual de muncă prin care ultimul a fost angajat în calitate de co-pilot aeronava “EMB-120” pe termen de 1 an. La 10 decembrie 2002 a fost încheiat acordul adițional la contractul respectiv. Ulterior, la 10 iunie 2004 Vladimir Botnaru a fost transferat în funcția de “Comandant al navei aeriene A-320” cu încheierea contractului individual de muncă nr. 95 pe termen de 5 ani.

La 20 decembrie 2006 între ÎS CA “Air Moldova” Vladimir Botnaru a fost încheiat contractul de formare profesională continuă nr. 29. În scopul perfecționării cadrelor de muncă ÎS CA “Air Moldova” oferă salariaților posibilitatea formării profesionale, achitînd integral sau parțial costul cursurilor de formare profesională. În perioada activității lui Vladimir Botnaru în cadrul ÎS CA “Air Moldova”, Compania a suportat cheltuieli în mărime de 8200 dolari SUA; 7302,30 Euro și 6119,29 lei în scopul formării profesionale a acestuia.

Art. 214 alin. (2) Codul Muncii prevede că: “salariatul care a beneficiat de un curs sau un stagiu de formare profesională nu poate demisiona în perioada stabilită de contract decît în cazurile prevăzute de acesta”.

Luînd în considerare cele menționate, cît și dispozițiile pct. 8.2. al Acordului adițional din 10 decembrie 2002, pct. 9.2. al Contractului din 10 iunie 2004, cît și pct. 5, Capitolul V al Contractului de formare profesională continuă din 20 decembrie

2006, pîrîtul nu a fost în drept, după ce a beneficiat de formare profesională, de a demisiona pînă la sfîrșitul termenului contractului, adică pînă la 10 iunie 2009.

La 21 august 2007, Vladimir Botnaru a desfăcut contractul individual de muncă din proprie inițiativă.

Datoria pîrîtului față de ÎS CA “Air Moldova” constituie 5210 dolari SUA, 1437,92 Euro și 6724,61 lei, dintre care: suma de 620 USD, cursuri pentru susținerea recalificării la simulatorul de zbor A 320 în “Airbus Industrie”, or. Toulouse, Franța în perioada 28 iulie 2003 – 05 septembrie 2003; 15 septembrie 2003 – 20 septembrie 2003; suma de 1312,32 Euro și suma de 125,6 Euro, cheltuielile de deplasare în or. Toulouse, Franța în perioada 28 iulie 2003 – 05 septembrie 2003; 15 septembrie 2003 – 20 septembrie 2003; suma de 1360 USD, pentru cursuri de perfecționare A 320 în “CAE Training Aircraft BV” 06 februarie 2006; suma de 1360 USD, cursuri de perfecționare A 320 în “CAE Training Aircraft BV” 18 decembrie 2006; suma de 1870 USD, cursuri de perfecționare A 320 în “CAE Training Aircraft BV” 17 aprilie 2007; suma de 4154,73 lei, examinarea teoretică și practică pentru revalidarea calificării personalului aeronautic navigant, luna aprilie 2007; și, suma de 2 569,88 lei pentru eliberarea certificatului medical “Centrul de medicină a Aviației Civile” luna mai 2007.

Solicită, reclamantul încasarea în beneficiul său din contul lui Vladimir Botnaru cheltuielile de formare profesională în sumă de 5210 dolari SUA, 1 437,92 Euro și, 6724,61 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 aprilie 2011 acțiunea a fost admisă. A fost încasat din contul lui Vladimir Botnaru în beneficiul întreprinderii de Stat Compania Aeriană “AIR MOLDOVA” suma de 5210 dolari SUA; 1427,92 Euro, 6724,61 lei și taxa de stat în sumă de 2705 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 fiind admis apelul declarat de către Vladimir Botnaru, a fost modificată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 aprilie 2011, micșorată suma cheltuielilor pentru instruirea profesională încasată din contul lui Vladimir Botnaru în beneficiul ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” de la 5210 dolari SUA pînă la 5040 dolari SUA, și de la 6724,61 lei pînă la 6113,29 lei. Micșorată suma taxei de stat încasată din contul lui Vladimir Botnaru în beneficiul statului de la 2705 lei pînă la 2624 lei. În rest hotărîrea a fost menținută.

La 31 mai 2013 Vladimir Botnaru au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, de către instanța de apel nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanță ca fiind stabilite, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Materialele cauzei denotă faptul că la 10 decembrie 2001 între ÎS CA „Air Moldova” și Vladimir Botnaru a fost încheiat contractul individual de muncă prin care ultimul a fost angajat la ÎS CA „Air Moldova” în calitate de „co-pilot aeronava EMB-120” pe termen de 1 an (f.d.19-20), la 10 decembrie 2002 fiind încheiat acordul adițional la contractul respectiv (f.d.6-11).

După cum denotă din conținutul acordului din 10 decembrie 2002, și anume pct.8.1 : în perioada acțiunii contractului, întreprinderea poate suporta cheltuieli de participare a angajatului la cursurile de instruire profesională a tehnicii noi de aviație, participare a angajatului la cursurile de perfecționare, participarea la seminare și alte tipuri de instruire, participarea angajatului la treninguri.

Conform pct.8.2 al acestuia, în cazul rezilierii contractului din inițiativa angajatului, ultimul se obligă să restituie întreprinderii toate cheltuielile indicate la punctul 8.1 al acordului.

La 10 iunie 2004, în baza contractului individual de muncă nr. 95 Vladimir Botnaru a fost transferat în funcția de „Comandant al navei aeriene A-320” pe termen de 5 ani (f.d.21-26)

La 20 decembrie 2006 între ÎS CA „Air Moldova” și Vladimir Botnaru a fost încheiat contractul nr. 29 de formare profesională continuă, în care pct.5 prevede că în caz de încetare a contractului din inițiativa angajatului, ultimul este obligat să restituie angajatorului cheltuielile legate de organizarea instruirii profesionale și penalitatea în mărime de 10 % din cheltuieli (f.d.12-18).

Prin același contract și anume pct.1 cap. 1, intimatul s-a angajat să organizeze din contul său și pe seama sa, iar recurentul a beneficiat, de instruire profesională în profesia/specialitatea de pilot. În același contract se indică că produce efecte juridice pe perioada acțiunii contractului individual de muncă, care este încheiat pentru o perioadă nedeterminată. Pct.8 cap. 8 stabilește că: „pentru fiecare an de activitate a salariatului în interesul Angajatorului..., valoarea cheltuielilor de formare profesională continuă se reduc cu 20%...”.

Conform ordinelor nr. 195/P din 23 iulie 2003 (f.d.36), nr. 252/P din 11 septembrie 2003 (f.d.29), nr. 269/p din 25 septembrie 2003 (f.d.30), nr. 39/p din 09 februarie 2004 și nr. 66/P din 22 martie 2004, Vladimir Botnaru a beneficiat de instruire profesională, cheltuielile de organizare și de desfășurare a acestora fiind suportate de către ÎS CA „Air Moldova”, valoarea acestora fiind stabilită prin invoice-ul Mercure accord hotels din 28 iulie 2003 – 08 septembrie 2003, invoice-ul Mercure accord hotels din 28 iulie 2003 -08 septembrie 2003, invoice- ul Mercure accord hotels din 15 septembrie 2003 – 19 septembrie 2003, contul de avans valutar nr. 403 din 23 septembrie 2003 (f.d.79), nr. 404 din 23 septembrie 2003, invoice-ul CAE Training Aircraft, act de prestare a serviciilor medicale, factura nr.593 din 13 aprilie 2007 (f.d.48,73), contul Rmbassy Suites Hotel din 09 decembrie 2003 și facturile Airbus Industrie nr. 1402249, 1402790.

Conform art. 9 alin.(2) lit. a) Codul Muncii, salariatul este obligat să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă.

Conform art. 216 alin. (4) Codul Muncii, contractul de formare profesională continuă se încheie în formă scrisă, este un act adițional la contractul individual de muncă și se reglementează de legislația muncii și de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii.

Conform art. 217 alin. (1) lit. e) Codul Muncii, contractul de ucenicie și contractul de formare profesională continuă vor include: obligația persoanei de a urma cursul de formare profesională și de a activa conform profesiei, specialității, calificării obținute în termenul stabilit de contractul respective.

Reieșind din normele menționate, Colegiul reține că recurentul a deținut obligația de a respecta în egală măsură condițiile contractului individual de muncă cât și a contractului de formare profesională.

În susținerea concluziei date se reține și faptul că, recurentul a beneficiat de instruirea profesională cu acordul său, exprimat prin aplicarea semnăturilor sale pe contul de avans nr. 403 din 23 septembrie 2003 și contul de avans nr. 403 din 23 septembrie 2003, prin frecventarea cursurilor de instruire profesională.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul constată că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Vladimir Botnaru, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate și în instanța de apel, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbatărilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Concomitent însă urmează a se menționa că reieșind din competențele instanței de apel, reflectate în art. 373 alin. (2) CPC, conform căruia în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces, iar recurentul a dispus de posibilitatea reală de a invoca toate argumentele în vederea respingerii acțiunii, de a administra probele pe care le consideră necesare în vederea argumentării poziției.

Examinînd actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a examinat pricina în conformitate cu normele de drept procedural în vigoare, respectînd principiul disponibilității și egalității părților în proces.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. art. 444, art. 445 alin.(1) lit.a), 445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Vladimir Botnaru.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat Compania Aeriană

„AIR MOLDOVA” împotriva lui Vladimir Botnaru cu privire la încasarea cheltuielilor de instruire profesională.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Ion Corolevski

Galina Stratulat